Nro. 11.

# DZIENNIK URZĘDOWY Województwa Sandomierskiego.

w Radomiu dnia 6. Marca 1831.

Tartau

*Concordia res parve crescunt discordia maxime dilabuntur.*

Wydział i Sekcya Woyny Nro. 53.

## KOMMISSYA WOJEWÓDZTWA SANDOMIERSKIEGO.

Podaiąc do wiadomości odezwę Kommissyi Rządowéy Woyny z dnia 19 Lutego r. b. Nro. 12,602/1,432. osnowy następuiącéy:

## Kommissya Rządowa Woyny.

*Do Kommissyi Woiewództwa Sandomierskiego.*

Powodowana życzeniami Rządu Narodowego i Naczelnego Wodza w osiągnieniu pomyślnego rezultatu z utworzenia Pułku 2go Jazdy Krakowskiéy tyle w teraźnieyszych okolicznościach porządanego, a który Woiewództwo Krakowskie wystawić zamierzyło, i ze względu na niedostatek koni odpowiednich usposobieniu wrodzonemu Krakowianom do Jazdy, obowiązana widzi się uczynić Odezwę w sprawie Oyczyzny do Kommissyi Woiewódzkiéy z odwołaniem się do znanéy gorliwości Obywateli, aby o ile można pospieszyli w pomoc w tak ważnym przedmiocie, zniosłszy się poprzednio z Kommissyą Woiewództwa Krakowskiego.

Minister Woyny General Piechoty (podpisano) Krasiński.
Dyrektor Generalny St. Kamiński.
za Sekretarza Generalnego Szef Wydziału Gołembowski.
Szef Bióra Referendarz Stanu Gautier.

Kommissya Woiewództwa Sandomierskiego wzywa Obywateli Woiewództwa Sandomierskiego, aby na cel uformowania Pułku 2go Jazdy Krakowskiéy z offiarami, których w sprawie Oyczyzny szczędzić niezwykli pospieszyć raczyli.

*Radom dnia 24. Lutego 1831 r.*

*Prezes Januszewicz.* *Sekretarz Jlny R: Roszkowski.*

Kopia do Nru. 1,889/1,147. *w Warszawie dnia* 17. *Lutego* 1831 *r.*

# RZĄD NARODOWY

*Do Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych i Policyi.*

Zważywszy, że w rozpoczętéy walce o byt i niepodległość Narodu, przezorność radzi wszystkich użyć środków, któreby pomyślny wypadek dla Oręża Polskiego zapewnić mogły, a tem samem przyczyniły się do oswobodzenia oyczystéy ziemi od naiezdników; że Naród Polski zawsze gotów do ofiar w tak świętéy sprawie, szczędzić ich nie będzie w dzisieyszéy nagłéy i stanowczéy potrzebie kraiu, Rząd Narodowy stanowi co następuie:

Artykuł 1.

Utworzone w skutek postanowienia byłego Dyktatora z dnia 10. Stycznia 1831 r. 16. Pułków piechoty, składać będą pierwszą rezerwę, o tyle, o ile niektóre z tych Pułków dotąd od Naczelnego Wodza Siły Zbroynéy Narodowéy innego nieotrzymały przeznaczenia.

Artykuł 2.

Do pierwszéy rezerwy dołączone będą również kadry gwardyi ruchoméy z Woiewództwa Mazowieckiego i iazda przez Władzę Woyskową na ten cel wskazana.

Artykuł 3.

Uorganizowana w myśl poprzedzaiących dwóch artykułów rezerwa, zgromadzoną będzie w Stolicy w iéy okolicach i wzdłuż lewego brzegu Wisły.

Artykuł 4.

Drugą rezerwę składać ma:

*a*) Kadry gwardyi ruchoméy wszystkich Woiewództw, oprócz Mazowieckiego, zgromadzone w Miastach właściwych Woiewództw.

*b*) Bataliony gwardyi ruchoméy, które stosownie do postanowienia naszego z dnia 27. Stycznia r. b. uzupełnione bydź winny do ogólnéy liczby 80,000. głów. Oznaczone im będą mieysca zbioru i konsystencyi za wspólnem porozumieniem się Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrznych i Policyi oraz Woyny.

*c*) Szwadrony Jazdy utworzyć się maiące przez dostawę iednego Jezdca z każdych 150. dymów mieyskich i wieyskich. Ubiór, uzbroienie i sposób w iaki Jezdcy dostawieni bydź maią, wskaże Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi, trzymaiąc się zasady oznaczonéy postanowieniem byłego Dyktatora z dnia 25. Grudnia r. z.

Artykuł 5.

Ostatnią obronę kraiu składa straż bezpieczeństwa publicznego. Do niéy należą wszyscy mieszkańcy w myśl postanowienia byłéy Rady Administracyinéy z dnia 2. i 3. Grudnia r. z.

Straż bezpieczeństwa dzieli się na Jazdę i piechotę, Jazdę składać maią wszyscy Szlachta i czynszownicy, którzy w konia opatrzyć się będą w stanie.

Sposób w iaki straż bezpieczeństwa ma działać, wskazuie postanowienie nasze z dnia 3. Lutego b. r. do którego stosować się ściśle zalecamy.

Artykuł 6

Pierwsza Rezerwa zostawać ma na etacie i funduszu Kommissyi Rządowéy Woyny, druga Rezerwa utrzymywana będzie kosztem Województw do póty, do póki z granic właściwego Województwa nie wyidzie, wyłączaiąc Jazdę, dla któréy następny artykuł potrzebne zaopatrzenie wskaże.

Artykuł 7

Każdy odstawiaiący Jezdca, winien iest dostarczyć żywności i furażu dla konia na dni 5. po upłynieniu których, Jazda utrzymaną będzie kosztem Skarbu publicznego.

Artykuł 8.

Na wszelkich dowódzców w iak naykrótszym czasie przedstawi Kommissya Woyny tak Rządowi Narodowemu, iako też Naczelnemu Wodzowi Siły Zbroynéy Narodowéy.

Artykuł 9.

Niezwłoczne wykonanie niniéyszego postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczone bydź ma, polecamy Kommissyom Rządowym Spraw Wewnętrznych i Policyi, Woyny, oraz Przychodów i Skarbu, w czem do któréy należy.

Minister Woyny Generał Piechoty (podpisano) Krasiński. Prezes Rządu (podpisano). A. X. CZARTORYSKI.

Radca Sekretarz Jlny Rzadu (podpisano) Plichta.

Za zgodność Radca Sekretarz Jlny Rzadu (podpisano) Plichta.

Za zgodność za Sekretarza Jeneralnego Wentz'l.

## O K O L N I K

*Do Władz Cywilnych i Woyskowych.*

Wieści iakie rozsiewaią ludzie, źle lub płytko myślący, są, jedne zatrważaiące, drugie niedorzeczne, a przynaymniéy fałszywe, osłabiaią duch iedności i zgody, albo tamuią energiczność w działaniu, polegaiąc na płonnych nadziejach lub przywidzeniach.

Uważaiąc ludzi takich, za nieprzyiaznych w powszechnéy sprawie, polecam wszelkim Władzom, tak w Stolicy iak i na Prowincyach, i wszystkim dobrze myślącym, ażeby podobnych rozsiewaczów, chwytali iako podeyrzanych, i oddawali do Władz właściwych, którzy po wybadaniu pod Sąd oddani zostaną.

W Swiętéy Sprawie! niegodzi się rozpaczać, póki się tylko w jéj świętość wierzy. — Mnogie przykłady historyczne dowodzą, iż zalane nieprzyjacielem Narody, otrząsły się i istnieć nie przestały, póki im zostawały Miecz, Serce, Chwała i Jedność. — w Warszawie dnia 24. Lutego 1831 r.

Dowódzca Siły Zbroynéy po lewym brzegu Wisły,

(podpisano). Generał Dywizyi KLICKI. (*)

*Warszawa dnia 9. Lutego 1831 r.*

# BRACIA LITWINI!

Już trąba wojny grzmiąca nad Bugiem i Niemnem zapowiada Nam oswobodzenie OYCZYZNY naszej na zawsze z pod obcey przemocy. Już Ziomkowie wasi z za Niemna i Bugu w Warszawie zgromadzeni solennym aktem z dnia 22. Stycznia r. b. przystąpili do rewolucyi, uznaiąc za nie prawe przed całą Europą, wszelkie związki Targowickim podobne, jako niezgodne z waszą wolą, a przemocą Rossyi wymuszone. Już Bracia wasi z krajów zabranych tworzą Legije Litewskie i Wołyńskie, stanowiące zbrojną reprezentacyą krajów do Rossyi oderwanych. Już nakoniec Rząd Najwyższy Narodowy proklamacyą z dnia 7. Lutego r. b. postanowił: że Polacy nie włożą miecza do pochwy, dopóki nieoswobodzą z niewoli Rossyjskiey Litwy, Wołynia, Ukrajny i Podola.

Litwini! zlaniem tylko w iedno uczuć, sił i maiątków Naszych, możemy okupić WOLNOŚĆ i NIEPODLEGŁOŚĆ a połączywszy się z Polską, iak było przed wieki, stać się Narodem samojstnym w gronie pierwszych mocarstw Europy.

Poznaymy się tylko na sobie a staniemy się murem nieprzebytym dla reszty Europy. Wszak ze krwi Książąt Litewskich zasiadał na Polskim Tronie długi szereg dzielnych Jagiellonów, którzy byli Ojcami obójgu Narodów. Wszak przodkowie Wasi nie mnogością wojsk, lub dział, lecz męstwem natchnionem miłością OJCZYZNY dokazywali cudów waleczności. Wszak przed Hetmanami Waszemi korzyły się i padały na twarz dumne cary północy. Wszak OJCZYZNA Wasza od Dniepru do Morza Czarnego i Baltyku rozciągała swoje ramiona. Wspomnijmy czém byliśmy niegdyś i z dumą poglądajmy na przyszłość czém będziemy!

Polacy prowincyi Litewskiej, z których piersi świętey miłości OJCZYZNY, ostry mróz despotyzmu przez lat przeszło trzydzieści wyziębić niepotrafił! nieście Nam pomoc swoją w tak stanowczey godzinie odrodzenia się wspólnego: jest to bezwątpienia ostatnia sposobność która BÓG Nam i OYCZYZNA podaie. Jeżeli byli szczęśliwsi od Was rozpoczynający to olbrzymie dzieło zbawienia Narodu Polskiego, nie dajcie się Im wyprzedzić poświęceniem się Waszym w doprowadzeniu do końca tak wielkiej i świętey sprawy. Pomnijcie że ludy wydobywaiace się na WOLNOŚĆ powinny wszystko a wszystko poświęcić dla jéj ocalenia, że zwyciężyć, albo całą Polskę jednym grobem zostawić jest hasłem Naszego powstania. Pomnijcie na słowa ziomka Waszego KOŚCIUSZKI niegdyś do Ojców Waszych wyrzeczone: *że w jednéj odwadze i stałości OJCZYZNA swą całość, Wy WOLNOŚĆ i uszczęśliwienie pokładać powinniście, że nie broniąc wszelkiemi siłami kraju swego w obcym panowaniu, ściągnęlibyście na siebie, niewolą, smutek, nędzę i wzgardę całego świata.*

Litwo! czas już przerwać gwałtowną powódź milionowych nieszczęść, czas pomścić się tylu łez niewinnych, jęków i lamentów nieszczęśliwych ojców, matek, braci, siostr i synów Waszych, czas upomnieć się o pohańbioną i zdeptaną Ludzkość, o zniewagę chwały BOGA ojców naszych. Już druga generacyo Litewska

jęczysz pod żelaznym berłem Rossyi, a ostatnia zrodzona wśród ciemnic despotyzmu nie ujrzałaś nigdy za życia swego jutrzenki swobody. Młodzieży Litewska! nadziejo OYCZYZNY! Ty najlepiéj Nas zrozumiesz, pospieszay zapełniać Legije Litewskie, które całe wrą żądzą zaniesienia na świętą ziemię Naszą pierwszéj wieści ocalenia OYCZYZNY. Dzieci Litwy! rzuccie się w objęcia Matki Waszéy zmartwychwstałéj: do broni bracia! do broni!!

Rozszarpane członki przemocą najezdnika! dajcie znak życia, poruszcie się i zrastajcie w jedno ciało: dokonajcie téj pysznéj drammy przy oklaskach Europy, zwycięstwa WŁADZY LUDU nad przywłaszczoną potęgą despotów, a w tedy w dzwon swobody uderzym nawet dla samych Rossyan, dając iedyny w dziejach ludzkich przykład, jak sami wolni drugim wolność i swobodę ogłaszamy. NIECH ŻYJE OYCZYZNA!

Delegowany od Braci
zjednoczonych na Sejm,
(podpisano) *Lew Sawaszkiewicz.*
Legionista Litewski.

Dowódzca piechoty Legij Litewskiéj
i Wołyńskiéj,
(podpisano) *D. J. Kwiatkowski.*
Podpułkownik.

Wydział i Sekcya Administracyine Nro. 6.431.

## KOMMISSYA WOJEWÓDZTWA SANDOMIERSKIEGO.

Zawiadamia wszystkich mieszkańców Woiewództwa Sandomierskiego, iż księgi do wykonania przysięgi na wierność Oyczyźnie i Narodowi z dniem 7. b. m. a następnie w Powiatach i Miastach w moc Uchwały Seymowéy z dnia 8. Lutego r. b. otwartemi zostaią i przez sześć tygodni otwartemi będą, a potem do Stolicy Królestwa odesłanemi zostaną; w celu wypełnienia téy Uchwały Kommissya Woiewódzka umieszcza ią iak następuie.

*Radom dnia 26. Lutego 1831 r.*

*Prezes Jannszewicz.* *Sekretarz Jlny R: Roszkowski.*

Kopia z kopii.

Izba Senatorska i Poselska stosownie do przedstawionego im przez Kommissye Seymowe proiektu i po wysłuchaniu tychże Kommissyi uznawszy potrzebę oświadczenia przed Europą, iaka forma Rządu dla Polski iest naywłaściwszą, niemniéy zważywszy: iż w teraźnieyszem Bezkrólewiu i po rozwiązaniu przysięgi byłemu Królowi i iego następcy wykonanéy, zaprzysiężenie Oyczyźnie i Narodowi Polskiemu wierności, staie się koniecznym obowiązkiem każdego mieszkańca Królestwa Polskiego, przeto postanowiły i stanowią co następuie:

**Artykuł I.** Seym w Imieniu Narodu oświadcza: iż uznaie Monarchią Konstytucyiną, Reprezentacyiną z prawem następstwa wybrać się maiącéy Rodziny, iako iedynie odpowiedaiącą potrzebom swoim że form iéy

w tem nawet bezkrólewiu nayściśléy przestrzegać będzie i nikomu ich bezkarnie przekroczyć niedozwoli.

Artykuł II. Nim Naród w Seymie obierze Króla wykonaną będzie przysięga Seymowi Naród Reprezentuiącemu, przy którym teraz prawa Maiestatu zostaią: przysięgę takową wykonywać będą, Duchowni, Woysko, Urzędnicy, Gminy i Miasta zgoła wszyscy mieszkańcy kraiu Polskiego „podług roty następuiącéy: „Przysięgam wierność Oyczyznie i Narodo„wi Polskiemu w Seymie reprezentowanému, przysięgam nieuznawać „żadnych Władz, iak tylko te, które Seym ustanowił lub ieszcze „ustanowi, przysięgam popierać wszelkiemi siłami sprawę powstania „Narodowego ku ustaleniu bytu wolności i niepodległości Narodu „Polskiego".

Artykuł III. Otwarte będą po Woiewództwach, Powiatach i Miastach księgi, w których zapisany będzie Akt powstania Narodowego, iako i rota przysięgi w Artykule poprzednim wyrażona z domieszczeniem własnoręcznego podpisu wykonywaiących przysięgę, a to na wieczną pamiątkę udziału w sprawie odrodzenia się Oyczyzny naszéy; księgi takowe w przeciągu naydaléy 6ciu tygodni od ich otwarcia przesłane będą do Stolicy i zachowane zostaną w Archivum Senatu.

Wykonanie nininieyszéy Ustawy poleca się Rządowi Narodowemu.

Działo się w Warszawie dnia 8. Lutego 1831 r.

Marszałek Izby Poselskiéy
(podpisano) Wła: Hr: Ostrowski.
Sekretarz Izby Poselskiéy
(podpisano) Xawery Czarnocki.

Prezyduiący w Senacie
(podpisano) Miączyński.
Sekretarz Stanu
(podpisano) Niemczewicz.

Za zgodność Radca Sekretarz Jlny Rządu (podp:) Andrzey Plichta.

Za zgodność (podpisano) J. Gonaszewski.

Zgodność z kopii z kopią z urzędu spisaną poświadcza,

Sekretarz Jlny K. W. S. R: Roszkowski.

Wydział i Sekcya Skarbu Nro. 7,121.

## KOMMISSYA WOJEWÓDZTWA SANDOMIERSKIEGO.

**Z powodu doszłéy do Kommissyi Woiewódzkiéy wiadomości, że niektórzy szynkarze solą, takową wyżéy nad Taxę pod dniem 8. Listopada 1829 r. Nro. 60,348. ogłoszoną, sprzedawać poważnią się, chociaż Rząd kupna onéy w Magazynach Solnych niepodwyższył, Kommissya Woiéwódzka przeto zapobiegaiąc**

takowemu nadużyciu, poleca Urzędom Municypalnym, ażeby natychmiast za odebraniem ninieyszego Rozkazu Artykuł 20. Urządzenia Rządu ieszcze w dniu 20. Września 1812 r. wydanego, a pod dniem 8. Października 1815 r. Nro. 541. ogłoszonego, i dotąd w swéy mocy trwaiącego, który brzmi: "W przypadku gdyby przekonano się że szynkarz nad ogłoszoną mu taxę drożéy sól sprzedawać ważył się, w tedy wszystka u niego znayduiąca się sól skonfiskowaną oraz książka i konsens odebrany mu będzie„ ogłosiły; nadto: aby scisłego skutku takowego zagrożenia dopilnowły, i wrazie dostrzeżonego przeciw niemu przekroczenia z wymienieniem kary do niego za wspólnym zniesieniem się z mieyscowym Urzędem Skarbowym stosowały się, a o skutku przy dołączeniu odebranego konsensu i książki Magazynowéy Kommissyi Woiewódzkiéy donosiły.

*Radom dnia 1. Marca 1831 r.*

*Prezes Januszewicz.* *Sekretarz Jlny R: Roszkowski.*

Wydział i Sekcya Woyny Nro. 6311.

KOMMISSYA WOJEWÓDZTWA SANDOMIERSKIEGO.

Uchwałe Seymową stanowiącą nagrodę dla Woyska Narodowego w słowach:

Kopia do Nru. 1,258.

Izba Senatorska i Poselska, pragnąc dać uroczysty dowód Narodowéy wdzięczności walecznemu Woysku Polskiemu, iednomyślnie postanowiły i stanowią co następuie:

Artykuł 1.

Wszyscy żołnierze i podofficerowie w ciągu obecnéy Woyny ranieni w sposób, któryby ich do dalszéy służby Woyskowéy niezdatnemi uczynił, pobierać będą ze Skarbu publicznego do żywotnią pensyą co rocznie od Złp. 150. do Złp. 300. stosownie do rangi, takaż sama całkowita pensya przeznacza się wdowom lub nieletnim dzieciom poległych, aż do ich pełnoletności.

Artykuł 2.

Pensye artykułem poprzednim postanowione rachować się maią od dnia 1. Miesiąca w którym żołnierz lub podofficer kalectwo odniósł lub poległ, i płacone będą bez względu na iakie bądź inne dawniéy lub późniéy przez interessantów ze Skarbu uzyskane wynagrodzenie. — Fundusz na opłatę tych pensyi iako część długu publicznego przed wszystkiemi innemi wydatkami kraiowemi, na Etacie Królestwa zamieszczonym będzie.

Artykuł 3.

Uposażenie przywiązane do Krzyża Woyskowego srebrnego utrzymuie się

i nadal w swéy mocy; nadto ustanowiona będzie oddzielna ozdoba honorowa dla odznaczaiących się w sprawie obecnego Powstania Narodowego. Seym przeznacza Dobra Narodowe wartości dziesięciu milonów Złp. na uposarzenie Woyskowych wszelkiego stopnia, tą ozdobą zaszczyconych, połowa wyż wzmiankowanych dziesięciu milionów przeznaczona bydź ma dla Officerów, a druga połowa dla podofficerów i żołnierzy; osobna uchwała przepisze zasady, według których przysądzenie dopiero co wzmiankowanéy dotacyi następować ma: Rady Pułków, i poiedynczych korpusów stanowczy w tym przysądzeniu będą miały udział.

Artykuł 4.

W obu Izbach Seymowych, tudzież po wszystkich Sądach Pokoiu, otwarte będą księgi, celem podania sposobności Senatorom, Posłom i Deputowanym, tudzież i innym właścicielom ziemi, uczynienia offiary z gruntu i-zabudowań w nagrodę walecznym, po ukończonéy Woynie do swoich siedlisk powracaiącym, podofficerom i żołnierzom, lub ich sierotom i wdowom.

Spis tych offiar co Miesiąc w pismach publicznych, niemniéy z Ambon właściwych Parafii, ogłoszony będzie.

Artykuł 5.

Odczytanie ninieyszéy Uchwały przed frontem Pułków i oddzielnych Korpusów głównego Woyska, Seym zaleca Kommissarzom z obu Izb w tym celu wyznaczonym, ogłoszenie zaś wszystkim innym oddziałom Woyska Narodowego, tudzież wykonanie téy Uchwały poleca Rządowi i Wodzowi Naczelnemu, wczem do kogo należy.

Dań w Warszawie dnia 19. Lutego 1831 r.

Marszałek Izby Poselskiéy (podpisano) Władysław Hrabia Ostrowski.

Za Sekretarz Izby Poselskiéy (podpisaano) Kalixd Moroziewicz.

Prezyduiący w Senacie (podpisano) Miączyński.

Sekretarz Senatu (podpisano) Niemczewicz.

Podaię do wiadomości mieszkańcom polecaiąc Ur: Wóytom Gmin i Burmistrzom Miast, aby takową mieszkańcom swéy Administracyi odczytali, toż JJXX. Proboszczom, aby z Ambon zgromadzonemu ludowi na Nabożeństwo po trzykroć odczytali.

*Radom dnia 25. Lutego 1831 r.*

*Prezes Januszewicz.* *Sekretarz Jlny R: Roszkowski.*

**DODATEK**